

Nr 117.

Godkänd av första kammaren den 18 maj 1915.

Godkänd av andra kammaren den 18 maj 1915.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 51.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 12 mars 1915 avlåten proposition, nr 136, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att i de i berörda protokoll närmare angivna, under 14 särskilda punkter upptagna ärenden medgiva försäljning av kronoegendomar eller upplåtande av lägenheter från dylika egendomar.

Då riksdagen icke har något att erinra mot ifrågavarande framställningar, har riksdagen medgivit,

1:o att lägenheten Tjäderholmen må med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Norrby nr 1 i Lunda socken av Stockholms län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar;

2:o att en i statsrådsprotokollet omförd lägenhet må från den till kronopark avsatta delen om $\frac{37}{100}$ mantal av förra häradsskrivarbostället Viksjö nr 2 i Häggeby socken av Uppsala län upplåtas enligt

kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar, med rätt för soldaten August Vilhelm Vik i Häggeby att erhålla hembud å lägenheten;

3:o) *dels* att den till förra militiebostället $\frac{1}{8}$ mantal Hägran nr 1 med Gripstugan nr 1, ett torp, jämte Hägerås eller Hägraängen samt förra skogvaktarbostället Hägranstorp med Nytorp ävensom kronoängen Hägran nr 1, allt i Lista och Oja socknar av Södermanlands län, hörande ägolotten litt. Bc må med i statsrådsprotokollet angivet område försälas till delägarna i Väster-Rekarnas häradsallmänning för en köpeskilling av 630 kronor att vid tillträdet kontant inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet samt med skyldighet för köparna att ensamma vidkännas de med områdets avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader;

dels att den till samma egendom hörande ägolotten litt. Bb + Db må med likaledes i statsrådsprotokollet angivet område upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar;

dels ock att de till samma egendom hörande ägolotterna litt. Aa + Ba + Ca + Da samt Dd må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område försälas å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor;

4:o) *dels* att lägenheterna Björklund, Högsätter, Diket och Hultsfrid samt tomterna nr 1—8 må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 1 mantal Klämmestorp nr 1 med till detsamma hörande andel i Högmarken eller Häradsvallen nr 1, en sockenallmänning, i Viby socken av Östergötlands län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med förbehåll beträffande lägenheten Björklund om rätt för huvudgårdens innehavare att såsom utfartsväg fritt nyttja den med litt. a betecknade vägen och beträffande lägenheten Hultsfrid om rätt för Sofia Karlsson att under sin återstående livstid kvarbo i henne tillhöriga hus å denna lägenhet mot en årlig avgift av 15 kronor till lägenhetens innehavare;

dels ock att lägenheten Grusgropen må med likaledes i statsrådsprotokollet angivet område från egendomen försälas till Vifolka härads väghållningsdistrikt för en köpeskilling av 715 kronor att vid tillträdet kontant inbetalas till Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet samt i övrigt under villkor,

att lägenhetens innehavare i gränsen mellan området, å ena, samt

egendomen, å andra sidan, uppsätter och för framtiden underhåller lämpligt stängsel;

att huvudgårdens innehavare förbehålles rätt att såsom utfartsväg fritt nyttja den med litt. a betecknade vägen; samt

att köparen ensam vidkännes de med områdets avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader;

5:o) att lägenheterna Riket och Smedhem må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället $\frac{3}{8}$ mantal Gullbrohult nr 1 i Nässjö socken av Jönköpings län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med förbehåll om rätt till utfartsväg för dessa lägenheters innehavare över stamhemmanet och för detta hemmans innehavare över lägenheten Riket;

6:o) dels att en i statsrådsprotokollet omförmäld, med litt. Bb betecknad lägenhet må från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Skatelöv nr 3 Mellangård i Skatelövs socken av Kronobergs län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar;

dels ock att återstoden av egendomen eller lotten litt. Ba 1 och Ba 2 må försäljas å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor;

7:o) att, sedan förra militiebostället $\frac{1}{3}$ mantal Karup nr 8 och $\frac{5}{8}$ mantal Karup nr 11, 12 i Västra Karups socken av Kristianstads län blivit i överensstämmelse med vederbörande uppskattningsmäns förslag delat i 23 lägenheter, dessa lägenheter må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med rätt för arrendatorn J. Holmström att erhålla hembud å lägenheten litt. Cb;

8:o) att tjuguen i statsrådsprotokollet omförmälda, med nr 1—18 och 21—23 betecknade lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område från det till kronopark avsatta förra militiebostället $1\frac{3}{8}$ mantal Kolleberga nr 1 och 2 i Riseberga socken av Kristianstads län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med förbehåll om rätt dels för sömmerskan Emeli Andreasson att erhålla hembud å lägenheten nr 12 dels ock för änkan Maria Olsson att under sin återstående livstid disponera området till nuvarande arrendelotten nr 7 mot en årlig avgift av 7 kronor till innehavaren av lägenheten nr 17 men utan avgift till innehavaren av lägenheten nr 16;

9:o) *dels* att trettio i statsrådsprotokollet omförmälda lägenheter må var för sig med i samma protokoll angivet område med tillägg beträffande lägenheterna litt. C, F och I av vägar, på sätt domänstyrelsen föreslagit, från förra militiebostället 4 mantal Svabesholm nr 1 Kungsgård i Södra Mellby socken av Kristianstads län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från vissa kronoegendomar under förbehåll att i försäljningen icke ingår rätt till andel i egendomen tillhörigt fiske samt med rätt för folkskolläraren J. P. Nelin att erhålla hembud å lägenheten litt. Q, för innehavaren av lägenheten litt. D att som utfartsväg begagna den lägenheten litt. C tilldelade vägen litt. a och för innehavaren av lägenheten litt. G att som utfartsväg begagna den lägenheten litt. I tillhörande vägen litt. c;

dels ock att uppgörelse må träffas med lantbrukaren Anders Andersson å Rörum nr 23 om överlämnande till honom av laxöringsfisket i Rörums norra å mellan åns utlopp i havet och den punkt av ån, där rågången mellan Svabesholm och Rörum närmast havet skär ån, mot en ersättning till kronan ej understigande 300 kronor och mot det att fiskerätten i den del av ån, som helt ligger inom Svabesholms ägoområde, utan ersättning överlåtes å kronan;

10:o) *dels* att två i statsrådsprotokollet omförmälda, med litt. I och nr 19 betecknade områden må från förra militiebostället 1 mantal Skegrie nr 10 och 17 i Skegrie socken av Malmöhus län försäljas till skånska lantmännens lokalförening i Skegrie m. b. p. a. mot en köpeskilling av 2,225 kronor att erläggas vid tillträdet och med förbehåll om rätt för innehavare av lägenheten litt. II att taga utfartsväg över området litt. I samt i övrigt under villkor:

att föreningen skall i gränsen mellan områdena, å ena, samt egendomens övriga mark, å andra sidan, uppsätta, därest så icke redan skett, och för framtiden underhålla lämpligt stängsel; samt

att föreningen ensam skall vidkännas de med områdenas avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader;

dels ock att ej mindre en i statsrådsprotokollet omförmäld, med litt. II betecknad lägenhet än även ett i samma protokoll omförmäldt, med ägofigurerna nr 46, 47 och 48 betecknat torvjordsskifte må vart för sig med i protokollet angivet område från förenämnda kronoegendom Skegrie nr 10 och 17 upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar, med iakttagande att torvjordsskiftet upplåtes tillsammans med ett intill detsamma liggande, till förra militiebostället 1 mantal Skegrie nr 27 i ovannämnda socken och län hörande torvjordsskifte;

11:o) *dels* att lägenheterna Lilla Smedkas, Näset, Brundalen, Försöket och Stolterud samt utskiftet Rönningen må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället 1 mantal Sandåker nr 1 med Jörane nr 1, en utjord, i Dals Eds socken av Älvsborgs län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med förbehåll om rätt till fria utfartsvägar för innehavare av lägenheterna Lilla Smedkas, Näset, Brundalen och Försöket över stamhemmanet samt för innehavare av lägenheten Näset över lägenheten Lilla Smedkas;

dels ock att ett i statsrådsprotokollet omförmäلت område om 1.175 hektar må från egendomen försäljas till J. M. Johansson mot en köpeskilling av 300 kronor att betalas vid tillträdet samt under villkor:

att köparen skall, där så från kronans sida påfordras, uppföra och för framtiden underhålla stängsel i områdets gräns mot kronans mark; samt

att köparen ensam skall vidkännas kostnaderna för områdets avskiljande och övriga med köpet och lagfart därå förenade kostnader;

12:o) att fjorton i statsrådsprotokollet omförmälda lägenheter må, var för sig med i samma protokoll angivet område, från förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Sörböle nr 1 i Tössö socken av Älvsborgs län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med rätt till utfartsvägar på sätt domänstyrelsen föreslagit;

13:o) *dels* att två i statsrådsprotokollet omförmälda, med litt. Å och Ä betecknade lägenheter må med i samma protokoll angivet område med tillägg av därinom varande delar av den med ägofiguren nr 108 betecknade väg från kronoparken Mösseberg försäljas till Vilske-Kleva kommun för en köpeskilling av tillhoppa 470 kronor att erläggas vid tillträdet samt med skyldighet för köparen att ensam gälda de med lägenheternas avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader ävensom att upplåta berörda vägdelar till fritt begagnande såsom väg;

dels ock att trettiofem i statsrådsprotokollet omförmälda, med A—Z, Ö och a—k betecknade lägenheter må var för sig med i protokollet angivet område med tillägg av vägar, på sätt domänstyrelsen föreslagit, från nämnda kronopark upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar med skyldighet för innehavare av lägenhet, som sålunda bekommit del av väg, att upplåta densamma till allmänt begagnande såsom väg samt med förbehåll om rätt dels för änkan Lotta Jonsson att under sin återstående livstid avgiftsfritt bebo en henne till-

hörig stuga å lägenheten litt. C, dels ock för Maja Andersson att under sin återstående livstid avgiftsfritt bebo en henne tillhörig stuga å lägenheten litt. d samt begagna därtill hörande källand ävensom med rätt för de personer, som i den uti statsrådsprotokollet intagna tablå angivits för var och en av lägenheterna litt. A—Q, T—Z, Ö och a—k, att erhålla hembud å vederbörande lägenhet; samt

14:o) att torpen Annebäcken och Ödelöten må vart för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från förra militiebostället $\frac{1}{2}$ mantal Ängeråsen nr 1 med $\frac{1}{2}$ mantal Skarke nr 1 Dunagård i Varnhems socken av Skaraborgs län upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar samt med förbehåll om skyldighet för köpare av Annebäcken att tåla till Trollhätte kanal- och vattenverk skedd upplåtelse för framdragande över torpet av elektrisk kraftledning.

Stockholm den 18 maj 1915.

Med undersåtlig vörndnad.